

Yhteiskunnallisen yrittäjyyden toimijoiden kirjo Suomessa

■ Eeva Houtbeckers

Yhteiskunnallisella yrittäjyydellä viitataan toimintaan, jossa liiketoiminnan keinoin edistetään yhteiskunnallista hyvää. Yhteiskunnallinen yrittäjyys ei ole ongelmaton käsite, mutta silti se herättää monissa toivoa nykyisten monimutkaisten globaalien ongelmien ratkaisemiseksi. Suomessa yhteiskunnallinen yrittäjyys laajana kattokäsitteenä pitää sisällään monia erilaisia toimijoita, joista osan juuret ulottuvat 1800-luvun lopulle. Tässä artikkelissa esitellään yhteiskunnallisen yrittäjyyden toimijoita Suomessa ja kuvataan viimeisimpiä toimijoita, joihin kirjoittajan oma tutkimus keskittyy.

Huolimatta tilastollisesta hyvinvoinnin lisääntymisestä, kuten lapsikuolleisuuden vähenemisestä, yhteiskunnissa on huomattavia ongelmia. Kasvavat tuloerot, ihmisten välinen epätasa-arvoisuus ja näistä juontuvat levottomuudet vaikeuttavat ihmisten elämää. Luonnonympäristöä uhkaavat esimerkiksi ilmastonmuutos ja biodiversiteetin väheneminen. Lisäksi sosiaaliset ongelmat aiheuttavat ympäristöongelmia – ja päinvastoin.

Yhteiskunnallinen yrittäjyys on käsite, johon on vaikea olla törmäämättä, jos on kiinnostunut uusista ratkaisuista nykyajan ongelmiin. Kun usko kansallisvaltioihin, liike-elämään ja kolmannen sektorin toimijoihin horjuu, on uudessa käsitteessä tuoreutta. Yhteiskunnallisella yrittäjyydellä viitataan toimintaan, jossa yhteiskunnallista hyvää edistetään liiketoiminnan keinoin. On tyyppillistä, että toiminta alkaa ruohonjuuritasolta, eikä se tunnu sopivan mihinkään ennalta annettuun lokeroon.

Kansainvälisesti tunnettua ja paljon viitattua yhteiskunnallista yrittäjyyttä edustavat Muhammad Yunuksen Grameen Bank (Yunus, 1999)

ja reilunkaupan järjestelmä (Huybrechts, 2010). Aloittaessaan Grameen Bank mullisti ajattelun myöntämällä mikrolainoja köyhille ihmisille, jotka eivät niitä aikaisemmin olleet saaneet oman elämänsä kehittämiseksi. Reilunkaupan järjestelmässä taas kuluttajan tuotteesta maksama korkeampi osuus ohjataan tuottajayhteisön olojen parantamiseen. Esimerkeissä toimijat ovat ennakkoluulottomasti ajatelleet edunsaajien tilanteen parantamista yhdistelemällä valitsemaan taloudelliseen järjestelmään sopivia menetelmiä.

Suomessa kiinnostus yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen liitetään usein hyvinvointivaltion muutokseen (Bland, 2010). Kun yhteiset varat pienenevät väestön vanhetessa ja palveluita tarvitaan vähintään saman verran, etsitään uudenlaisia ratkaisuja tuottaa palveluita.

Hyvinvointipalvelut eivät kuitenkaan ole ainoa sektori, jolla on yhteiskunnallista yrittäjyyttä. Millaisia toimijoita yhteiskunnallisessa yrittäjyydessä on Suomessa 2010-luvulla? Vastatakseni tähän kysymykseen teen ensin lyhyen katsauksen yhteiskunnallisen yrittäjyyden kehittymisestä Suomessa perustuen aikaisempaan kirjallisuuteen ja selvityksiin. Kuvaan myös yhteiskunnallisen yrittäjyyden uusimpia toimijoita, joihin oma tutkimukseni keskittyy. Ajan myötä kehittyneet erilaiset traditiot selittävät sen, miksi Suomessa yhteiskunnallisen yrittäjyyden käsitteellä saatetaan viitata joko hyvin suppeaan joukkoon tai vastaavasti keskenään hyvin erilaisiin organisaatioihin. Suomalaisessa sanastossa yhteiskunnallinen yrittäjyys onkin muodostumassa kattokäsitteeksi hyvin kirjavalle joukolle toimijoita. Lopuksi vertaan Suomen tilannetta kansainväliseen kehitykseen.

Yhteiskunnallisen yrittäjyyden juuret

Pättiniemi tutki väitöksessään sosiaalisia yrityksiä, joille on tyypillistä epäedullisessa työmarkkina-asemassa olevien työllistäminen (Pättiniemi, 2006). Hän jäljitti tällaisia organisaatioita aina 1800-luvun lopulle saakka, jolloin sokeiden järjestöt sitoutuivat avustamaan sokeita ammatinharjoittajia raaka-aineiden hankinnoissa ja tuotteiden markkinoinnissa. Työllistymisen lisäksi yhteiskunnallisina vaikutuksina oli asenteisiin vaikuttaminen. 1930-luvulla sokeiden järjestöt perustivat ensimmäisiä teollisia yrityksiä, jotka palkkasivat vajaakuntoisia. Valtion tuen kannustamana 1950- ja 1960-luvulla perustettiin useita työpajoja vajaakuntoisille. 1970- ja 1980-luku oli työpajoille kukoistuksen aikaa, mutta 1990-luvun lama vaikutti myös niiden hiipumiseen.

Pättiniemen mukaan toinen pidempiaikainen traditio Suomessa on työntekijäomisteiset osuuskunnat. 1970-luvun työpaikkademokratian jälkeen ne kokivat uuden kukoistuksen 1990-luvulla, kun laman seurauksena työttömäksi jääneet perustivat omia työosuuskuntia eri aloilla. Näiden kautta työllistymällä he eivät menettäneet oikeuksiaan työmarkkinaetuuksiin.

Toimijoiden tunnistamisen kannalta oli merkittävää, että 2000-luvun alussa Suomessa hyväksyttiin laki sosiaalisista yrityksistä (Laki sosiaalisista yrityksistä, 2003). Sen mukaan yritys on oikeutettu sosiaalisen yrityksen nimitykseen ja merkkiin mikäli vähintään kolmasosa sen työvoimasta on vaikeasti työllistettäviä, kuten pitkäaikaistyöttömiä tai vajaakuntoisia. Sosiaalisesta yrittäjyydestä ei Suomessa tullut yhtä merkittävää institutionaalista voimaa kuin esimerkiksi Pohjois-Italiassa. Silti viimeaikaisen selvityksen mukaan niiden taloudellinen ja sosiaalinen kestävyys on mainettaan parempi (Grönberg ja Kostilainen, 2012).

Lisäksi sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottajina on Suomessa pitkään toiminut kolmannen sektorin toimijoita ja säätiöitä. Osa nykyisistä kunnallisista palveluista onkin saanut alkunsa kolmannella sektorilla. Osa kolmannen sektorin toimijoista on vuosien varrella kasvanut suuriksi

hyvinvointipalveluiden tuottajiksi. On tavallista, että ne järjestävät edunsaajille palvelutuotantoa omistamissaan yrityksissä. Nämä luetaan usein yhteiskunnallisiksi yrityksiksi. Esimerkkejä ovat muun muassa Invalidiliiton Asumispalvelut Oy ja Helsingin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy.

Merkki ja toimijoiden järjestäytyminen

Toinen merkittävä institutionaalinen tapahtuma sosiaalisen yrityksen lainsäädännön lisäksi oli Yhteiskunnallisen yrittäjyyden merkin perustaminen 2011. Merkkiä hallinnoi Suomalaisen Työn Liitto, ja se myönnetään hakemuksesta. Ensisijaisina kriteereinä ovat yhteiskunnallisen hyvän tuottaminen, vastuullinen liiketoiminta, rajoitettu voitonjako sekä liiketoiminnan avoimuus ja läpinäkyvyys (Suomalaisen Työn Liitto, 2014). Toissijaisesti katsotaan työntekijöiden osallisuus päätöksentekoon, yhteiskunnallisten vaikutusten todentaminen sekä heikommassa työmarkkina-asemassa olevien työllistäminen. Vuoden 2014 alussa merkki on myönnetty 44 organisaatiolle.

Kolmas yhteiskunnallisen yrittäjyyden perinteisten toimijoiden tunnistamista leimannut yksittäinen tapahtuma oli yhteiskunnallisten yritysten koalition perustaminen 2013. Perustajissa on muun muassa suuria sosiaali- ja terveysalan organisaatioita. Järjestäytymällä yhteiskunnallisen yrittäjyyden alle toimijat haluavat edistää yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaa, vahvistaa sosiaalisia ja ekologisia yhteiskuntarakenteita sekä vaikuttaa lainsäädäntöön.

Uudet toimijat ja linkittyminen

Edellä mainittujen historiallisten ja institutionaalisesti tunnustettujen toimijoiden lisäksi on kasvava joukko toimijoita, jotka eivät usein löydy kuvatuista ryhmistä mutta jotka linkittyvät yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen joko muiden tai itsensä tunnistamana. Vaikka yhteiskunnallisen yrittäjyyden kentällä nämä toimijat on tunnistettu, niitä on tutkittu Suomessa vielä vähän.

Uusia toimijoita on kuvattu eri julkaisussa (Haanpää ja Tuppurainen, 2012; Karjalainen ja Berg, 2010; Demos Helsinki, 2010). Lisäksi Suomen yhteiskunnalliset yrittäjät (SY) ry tuo

nimensä mukaisesti yhteen yhteiskunnallisia yrittäjiä eri aloilta. Osa organisaatioista liittyy jo aikaisemmin mainittuihin traditioihin, kun osa taas ei linkity mihinkään mainituista yhteiskunnallisen yrittäjyyden instituutioista.

Uudet toimijat vaikuttavat omaehtoisilta ja vaikeasti luokiteltavilta. Ne eivät tunnu sopivan kokonaan mihinkään kategoriaan vaan toimijoissa on piirteitä monesta traditiosta. Uusia toimijoita löytyy sosiaali- ja terveysalalta, mutta myös muilta aloilta, kuten ohjelmistosuunnittelusta ja vähittäiskaupasta. Ne työllistävät toisinaan vajaakuntoisia tai pitkäaikaistyöttömiä, mutta eivät aina. Niiden tavoitteena on positiivinen yhteiskunnallinen muutos, mutta ei välttämättä pelkästään Suomessa. Toisilla on valmistusta kehittyvissä maissa, joissa valittujen yhteisöjen olojen parantamiseen Suomessa myy-tyjen tuotteiden tuotot ohjataan.

Huolimatta vaihtelevuudesta uusia yhteiskunnallisen yrittäjyyden toimijoita tuntuu yhdistävän globaali ote nykyongelmien ratkaisemiseksi. Paikalliseen toimintaan on vaikuttanut halu ratkaista hankalia ja yhä useammin kansallisvaltioiden rajat ylittäviä ongelmia. Tutkimukseni aineistossa yksi yritys keskittyy kasvavan tekstiilijäteongelman ratkaisemiseen muokkaamalla jo käytettyjä tekstiilejä asiakkaiden toiveiden mukaan. Vaikka kyse on pitkälti kehittyneiden maiden ongelmasta ja liikakulutuksesta, dumpaamalla halpoja tekstiilejä kehittyviin maihin toimijat kehittyneissä maissa ovat vaikuttaneet kehittyvien maiden omaan tekstiilituotantoon haitallisesti. Toinen yritys edistää avoimen datan käyttöä. Avoimessa datassa ajatuksena on eri instanssien keräämien tietomasojen hyödyntämisen mahdollistaminen muille kuin tiedon keränneille tahoille. Tuloksena voi olla kansalaisten elämää helpottavia palveluita, kuten karttasovellukset. Kolmas yritys kasvat-taa ja tukee toisia yhteiskunnallisia yrittäjiä. Kun positiivisesta yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta kiinnostuneet kokoontuvat työskentelemään yhdessä sen sijaan, että yrittäisivät yksin, saavat he tukea ja kannustusta toisiltaan.

Toinen uuden polven toimijoita yhdistävä tekijä on toimijoiden pienuus ja resurssien niuk-

kuus. Siinä missä joillekin vanhemman polven toimijoille voi olla ajankohtaista puhua voitoista ja niiden jakamisesta, on usein nuorille toimijoille tavoitteena pysyä toiminnassa ja selviytyä. Tämä selittyy osittain yritysten nuorella iällä. Osittain kyse on kuitenkin siitä, että liike-toimintaa kehitetään uusille aloille, jolloin asiakaskunta ei ole vakiintunut. Siten ryhtyminen yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen taloudellisesta epävarmuudesta huolimatta on yksi yhdistävä tekijä.

Vaikka kansainväliset yhteydet ovat aina taanneet ideoiden liikkumisen kansallisvaltioiden yli, vaikuttaa siltä, että 2000-luvun toimijat verkostoituvat välittömien lähiyhteisöjensä lisäksi yli Suomen rajojen. Kipinä yrittää yhteiskunnallista yrittäjyyttä saattaa syttyä, kun toimija kuulee toisaalla olevasta saman alan yrittäjästä, joka toiminnallaan haluaa saada myös aikaan positiivista yhteiskunnallista vaikutusta pelkän oman tai muiden työllistämisen lisäksi.

Toimijoiden kirjavuus ja arvioita määrästä

Historiallisesti eri aikoina ja eri olosuhteissa muodostuneille yhteiskunnallisen yrittäjyyden toimijoille on vaikea nimetä yhteneviä kriteereitä. Niillä on hyvin erilaiset juridiset muodot järjestöistä ja säästöistä osakeyhtiöihin ja osuuskuntiin. Ne toimivat erilaisilla toimialoilla, ja niitä on pienistä suuriin.

Tämän kirjavuuden takia yhteiskunnallisista yrityksistä on vähän tilastotietoa. Lilja ja Mankki (2010) arvioivat, että Suomessa on noin 5 000 yhteiskunnallista yritystä. Tämä laskelma saatiin aikaiseksi yhdistelemällä tietoa eri rekistereistä, jotka koskevat voitontavoittelun roolia, omistajuutta ja sosiaalisia yrityksiä. Ajatuksena laskel-massa on, että voittoa tavoittelemattomat instituutiot, työntekijäomistus sekä vajaakuntoisten työllistäminen muodostavat yhteiskunnallisten yritysten perusjoukon. Tästä laskelmasta kuitenkin puuttuvat kokonaan yksityissomisteiset toimijat, joita useat uudemman polven organisaatioista ovat.

Kansainvälinen kehitys ja yhteiskunnallisen yrittäjyyden kritiikki

Eri alueiden yhteiskunnallisen yrittäjyyden kehityskulkuja tutkineet väittävät, että suurimmat eroavaisuudet ovat Atlantin molemmin puolin sekä Pohjois- ja Etelä-Amerikan välillä. Karkeasti voidaan todeta, että perinteisesti Euroopassa yhteiskunnallinen yrittäjyyden toimijat ovat keskittyneet työllistymiseen, kun Pohjois-Amerikassa kyse on kolmannen sektorin toimijoiden omaehtoisesta tulonhankinnasta. Etelä-Amerikassa taas ilmiö liitetään ruohonjuuritason vaihtoehtoiseen toimintaan silloin, kun yhteiskunnan järjestelmät eivät syystä tai toisesta toimi kansalaisten toivomalla tavalla. Kansainvälisesti Suomen tilanne vertautuu muuhun Eurooppaan. Työllistämiseen keskittyvien toimijoiden lisäksi myös muualla Euroopassa on toimijoita, joiden luokittelu on tutkijoille haastavaa.

Yhteiskunnallista yrittäjyyttä on myös kritisoitu (Grenier, 2009). Ensinnäkin sen sanotaan keskittyvän liiaksi yksilöihin unohtaen yhteisten toimijoiden vastuun yhteisistä asioista. Yksilön roolin painottaminen on ollut leimallista osalle tutkimusta, vaikka tosiasiasa yksilö ei pitkälle pötki ilman muiden apua. Toiseksi yhteiskunnallisen yrittäjyyden sanotaan siirtävän markkinalogiikkaa sellaisille alueille, joissa sitä ei ennestään ole olemassa, ja näin vähentävän yhteisöjen roolia. Suomessa tällainen sektori on sosiaali- ja terveystalvet, joiden osalta osa kokee yhteiskunnallisen yrittäjyyden keinoksi lisätä palveluiden yksityisomistajuutta. Kolmanneksi yhteiskunnallisen yrittäjyyden sanotaan ohittavan demokraattiset päätöksentekoprosessit, joissa yhteisesti päätetään, mihin asioihin puututaan. Sen sijaan, että päätös uudesta palvelusta tulisi demokraattiseen käsittelyyn, on mahdollista, että yrittäjä (yksilö tai tiimi) päättää luoda palvelun pohtimatta sen negatiivisia seurauksia, joita useamman ihmisen päätöksenteko olisi saattanut nostaa esille.

Myös yhteiskunnallisen yrittäjyyden tutkimusta voidaan kritisoida. Tutkimus on nuorta, jolloin sitä leimaa määrittelyvaihe. Tutkijoilla on suuri tarve luokitella ja nimetä erilainen toiminta joko yhteiskunnalliseksi yrittäjyydeksi tai

muuksi. Mutta millaista on sitten ”ei-yhteiskunnallinen” yrittäjyys? Eikö kaikella taloudellisella toimeliaisuudella ole myös positiivisia vaikutuksia yhteiskuntaan? Samoin, eikö yhteiskunnallisella yrittäjyydellä voi olla myös negatiivisia vaikutuksia?

Lisäksi tutkijoiden empiiriset havainnot voivat selittyä myös muilla käsitteillä. Jos jokin ilmiö ei ensisilmäyksellä sovi aikaisempiin luokkiin, voi se tarkemman tutkimuksen jälkeen niihin sopiakkin. Esimerkiksi yrittäjyystutkimus tulee joidenkin traditioiden osalta hyvin lähelle samoja teemoja, joita yhteiskunnallisen yrittäjyyden tutkimuksessa käsitellään. Onkin väitetty, että näillä tutkimusperinteillä on enemmän yhteistä kuin tutkijat toisinaan haluavat nähdä (Steyaert ja Hjorth, 2006).

Muutoksetekijät saman käsitteen alla

Huolimatta yhteiskunnallisen yrittäjyyden osittain aiheellisesta kritiikistä, on käsitteen levinneisyyden yksi peruste sen toimijakeskeisyys. Sen sijaan, että ihmiset odottavat kasvottomien tahojen tekevän ratkaisuja puolestaan, on rohkeaa ajatella, että ihmiset voivat tehdä jotakin paremman elinympäristön puolesta tarttumalla toimeen. Usein toimijuus edellyttää taloudellista autonomiaa, jonka takaa liiketoiminnan harjoittaminen. Askel kerrallaan eteen tulevia ongelmia ratkoen toimijat pyrkivät saamaan aikaan positiivista muutosta kulloinkin vallitsevassa järjestelmässä.

Yhteiskunnallinen yrittäjyys on ilmiönä elänyt ajassa: Kun 1900-luvulla oli tarve mahdollistaa taloudellinen omavaraisuus sellaisille, joilla ei siihen muuten ole mahdollisuutta, vaikuttaisi 2000-luvulla olevan kyse taloudellisesta toiminnasta, joka ei vahingoittaisi ihmisiä tai luonnympäristöä.

Oma jatkotutkimukseni keskittyy yhteiskunnallisen yrittäjyyden representaatioihin uudemman polven toimijoiden puheessa. Vaikuttaa siltä, että yhteiskunnallinen yrittäjyys on yksi tapa yrittää ymmärtää työtä, joka ei sovi vallitseviin normeihin. Aineistossani yrittäjät aktiivisesti toimivat siten, että heidän työnsä vaikutukset olisivat elinympäristöä kehittäviä. Tavallisempaa on

ottaa annettuna ammattikunnan raamit ja toimia niiden asettamissa puitteissa. Aineistoni yrittäjät toimivat näissä raameissa, mutta sen lisäksi he yrittävät selvittää asioiden syy-seuraussuhteita. Nyky-yhteiskunnassa tämä on vaikeaa, ja tukea uudelleenlaiselle toimintatavalle on vähän. Heidän arkensa koostuu pyrkimyksestä tasapainottaa keskenään ristiriitaisia työn osa-alueita toiminnan taloudellisen jatkuvuuden kanssa.

Kirjallisuus

- Bland, J. (2010). *Yhteiskunnallinen yritys – ratkaisu 2000-luvun haasteisiin – Ison-Britannian malli ja sen kokemukset*. Työ- ja elinkeinoministeriö julkaisuja. Haettu https://www.tem.fi/files/26787/TEM_22_2010_nettti.pdf
- Demos Helsinki. (2010). *Parempi diili – yhteiskunnallisen yrittäjän riemulaulu*. Demos Helsinki. Haettu http://www.demohelsinki.fi/wp-content/uploads/2012/11/ParempiDiili_1-2010.pdf
- Grenier, P. (2009). Social entrepreneurship in the UK: from rhetoric to reality? Teoksessa R. Ziegler (toim.), *An introduction to social entrepreneurship: Voices, preconditions, contexts* (s. 174–206). Cheltenham: Edward Elgar.
- Grönberg, V., & Kostilainen, H. (2012). *The state and future of work-integration social enterprises* [Sosiaalisten yritysten tila ja tulevaisuus]. Ministry of Employment and the Economy. Haettu <http://www.tem.fi/index.phtml?C=98033&s=2086&xmid=4769>
- Haanpää, L., & Tuppurainen, S. (2012). *Nuoret yrittävät. Vastuullisuus, joustavuus ja mahdollisuudet yrittäjyydessä*. Nuorisotutkimusseura/Nuorisotutkimusverkosto.
- Huybrechts, B. (2010). Fair Trade organizations in Belgium: Unity in diversity? *Journal of business ethics*, 92(2), 217–240.
- Karjalainen, A., & Berg, M. (2010). *Uudenlainen yrittäjyys – Kuusi esimerkkiä yhteiskunnallisesta yrittäjyydestä Suomessa*. Suomen Lontoon instituutti.
- Laki sosiaalisista yrityksistä. Pub. L. No. 1351 (2003). Haettu <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20031351>
- Lilja, I., ja Mankki, J. (2010). *Yhteiskunnallinen yritys – luova ja yhdistävä toimintatapa*. Helsinki: Yhteinen yritys-hanke. Haettu https://www.tem.fi/files/27842/YY-luova_ja_yhdistava_toimintatapa_raportti.pdf
- Pättiniemi, P. (2006). *Social enterprises as labour market measure*. Kuopion yliopiston julkaisuja. E, Yhteiskuntatieteet. Kuopio: University of Kuopio.
- Steyaert, C., & Hjorth, D. (Eds.). (2006). *Entrepreneurship as social change – A third movements in entrepreneurship book*. Cheltenham: Edward Elgar.
- Suomalaisen Työn Liitto. (2014). Yhteiskunnallinen yritys -merkki. Haettu 14.6.2013, 2013, <http://www.avainlippu.fi/yhteiskunnallinen-yritys>
- Yunus, M. (1999). The Grameen Bank. *Scientific American*, 281(5), 114–119.

Kirjoittaja on tohtorikoulutettava Aalto-yliopiston kauppar korkeakoulussa. Hänen organisaatio-tutkimukseen liittyvä väitöskirjansa käsittelee

yhteiskunnallista yrittäjyyttä Suomessa. Artikkelin perustuu Tieteen päivillä 10.1.2013 pidettyyn esitelmään.

SUOMALAISEN TIEDEKATEMIAN KUNNIAPALKINTO

Suomalainen Tiedekatemia on myöntänyt vuotuisen kunniaapalkintonsa professori **Markku Leskelälle**. Se annetaan kansainvälistä huomiota saavuttaneelle tutkijalle. Leskelä on toiminut epäorgaanisen kemian professorina Helsingin yliopistossa vuodesta 1990 lähtien. Hänen tutkimuksensa peittävät laajasti kemiaa. Viime vuosina hän on keskittynyt nanomateriaaleihin ja erityisesti niiden valmistamiseen.

VUODEN TIEDEKIRJA

Vuoden tiedekirja -palkinto on myönnetty akateemikko **Anna-Leena Siikalalle** teoksesta *Itämerensuomalaisten mytologia* (SKS). Kunniamaininnan sai yhteiskuntatieteiden tohtori **Johanna Hurtig** teoksesta *Taivaan taimet. Uskonnollinen yhteisöllisyys ja väkivalta* (Vastapaino). Palkinnon myöntävät Tieteellisten seurain valtuuskunta ja Suomen tiedekustantajien liitto, joka myös rahoittaa palkinnon. Vuoden tiedekirja -palkinto annetaan edellisenä vuonna ilmestyneelle erityisen ansiokkaalle suomalaiselle tiedekirjalle. Palkintoa on jaettu vuodesta 1989 alkaen.

TSV:N KEVÄTKOKOUS

Tieteellisten seurain valtuuskunnan kevätkokouksessa hyväksyttiin kaksi uutta jäsenseuraa. Uusia jäseniä ovat Yhteiskunnallisen ja kulttuurisen eläintutkimuksen seura ry (per. 2009, pj. **Jouni Teittinen**) ja Yva ry (Ympäristövaikutusten arviointi -yhdistys, per. 1994, pj. **Nunu Pesu**). Valtuuskuntaan kuuluu nyt 265 tieteellistä seuraa kaikilta tieteenaloilta ja neljä tiedekatemiaa.